

Observera!

Hvarje prenumerant, ny eller gammal, som under Januari månad insänder prenumerationsavgiften för år 1909, erhåller fritt en Svensk Almanack. — Detta är ett antud som ej hindrar att man kan på samma gång beställa sig af våra premieböcker. Se sidan 4.

Svenska Canada Tidningen

Vårt Fulnummer

kan än erhållas och sändes till hvilken adress som helst, vid mottagandet af 5 cents. Visa edra vänner å andra orter hvad som åstadkommes här i Canada. Denna samling kan insändas i frimärken om så önskas.

Arg. XVI

Winnipeg, Man., Onsdagen den 30 December, 1908.

No. 53

ETT GODT NYTT ÅR

tillönskas alla tidningens läsare och läsare!

Årgårnsnatt.

Vid min brasa, hvass bränder språka, håller ensam jag nyårsvaka medan natten står mörk och stum i mitt ensiga, tysta rum. Klockan knapper och tiden löper, närmare midnatt sig uret ruder. Snart är timslaset runnet ut, dygnet ändadt och året slut. Gamla året, med allt det skänkesoty och fröjder och gråt o skrätt, sol, som lyst, och regn, som dränkte vårligt spirande löfrens svårt — och det nya på dörren gläntrar, trött och brutet sitt åskvad väntar, längtar sprittande varmt i häg att få börja sitt segertåg.

I den gnistrande stjärnemannen ligger jorden i väntan på att få höra kring land och vatten nyårsklockans toner och, och i tusende sinom tusen, hem man väkar i natt vid ljusen. Andlös lyssnar man der som jag efter klamtande midnattsslag.

Hör, nu tona de första slagen! Gamla år, nu är sagan slut. Förrän trött du i gravens skrider, Men den gryende nyårsdagen ringa klockor till lifnad ut, så haf tack för de svunna dagar, tack för sol som för mulen dag, svunna segrar och nederlag!

Rik på sorg för mig du varit, men nu ser jag, hvad ej jag såg, att de förnjingar, hvilka varit, spant min vilja ova starkt min häg. Ständig medgång åt ingen lottas; sorg och gläde i livet brottas. Gäller derfor att manligt fast mot måna växlande tåringskast.

Hell dig, nyår, du starka, unga, som har börjat ditt vandringslopp! Millioner ditt lof nu sjunga. Du ger julande mod och hopp åt hvart hjerta, som trött sig jagat. Du skall göra, hvad han ej magtåt, Ille faciet! Hjerat slår. Signadt vare du, nya år!

Sten Grundlund.

CANADA

LETHBRIDGE, Alta., håller nu på att få ett nytt 60 rums hotell. Ansökning om licens har redan inlämnats.

SHEBO, Sask. Beckenhams liberala förening höll nyigen en stortadad bankett, vid hvilken Mr. C. Lynn var en af de bästa talare.

JULVÄLGÖRENHETEN I EDMONTON. Öfver \$700 i gåfningar och matvaror inkom vid julen till Frälsningsarmén för att utdelas bland behövande, och på juldagen serverades stor förtäring.

PRINCE RUPERT, B. C. En s.k. "Cold Storage Plant" (iskylningspackbod) är det meningen att anlägga här. Cromwell-Ormsbybolaget står i spetsen för företaget.

EN NY METOD I fråga om tunnändaretycket praktiseras nu af "Lake of the Woods Milling Co." i Kenora. De hafva börjat göra tunnlar för mjölpäckning af peppar, af hvilket träslag der finnes ett öfverflöd i Lake of the Woods distriktet.

RAINY RIVER-DISTRIKTET I Ontario exploateras hastigt. Sextio svenska och norska familjer från Minnesota hålla på att göra arrangemangen om att slå sig ned i Morrison Township. Dessa hafva bott på prärien, men äro nu angelägna om att slå sig ned i timmerlandet.

MIDALE, Sask. Vår landsman John Teden, som en tid varit bosatt här, har i dagarne flyttat till White Rock, S. Dak.

CALGARY, Alta. Richard Sydnor, en tysk kypare begick i går morgon självmord genom att skjuta sig. Självmordet begicks i sinnessörvring.

RED DEER, Alta. Vid borring träffade man i torsdags naturgas på ett djup af 4000 fot. Stadens befolkning kommer att få sin värme och sitt lysne från denna källa.

ESTEVAN, Sask. För några dagar sedan utsläpptes ryktet att smittkopps-epidemi utbrutit å denna plats. Detta är ett missgädd, då endast två isolerade fall af sjukdom i n. finnes i staden.

KINMOUTH, Ont. J. H. Anderson, en handlande, blef maktlös i sitt hus natten emellan jul och annandagen. Det antages att en lampas exploderat och vällat branden. Af Anderson fann man endast de brända benen i byggnadens ruiner.

ETT NYTT ELEVATORBOLAG har i dagarne inkorporerats med ett kapital af \$1,000,000.00. Bolagets namn blir "The Grand Trunk Pacific Elevator Co." och huvudkontoret blir i Winnipeg, fastän största operationsbasen blir Fort William, Ont.

FRIA HOMESTEADS äfven för kvinnliga immigranter försöker en Miss Clark nu att få öppnade. Miss Clark, som under flera år drivit farming i Vestern, är nu i Ottawa och söker intressera vederbörande myndigheter för sin sänklingsplan.

FRID PÅ JORDEN. Detta har åtminstone sin tillämpning i arbetsverlden, ty i n. existerar i hela Dominion of Canada intet enda offentligt fall af tvistigheter mellan arbetsgivare och arbetare. Må detta goda förhållande få fortvara äfven ett godt stycke på nya året.

CANADIAN NORTHERN järnvägen kommer att hos parlamentet i Ottawa anhålla om rätt att anlägga järnvägslinien från Nepegon Bay till N. T. C. med två grenar till norra och södra ändan af Lake Nepegon från Vermillion Bay. Dessa senare skulle stötta till N. T. C. där denna järnväg går öfver Athabla River.

SELKIRK, Man. Paul Halstrom, som påstås vara en "bar-tender" från Winnipeg, blef förliden vecka i polisdomstolen dömd till att böta \$47.00 för att hafva vid nyigen hällen röstning försökt rösta för en annan. Platsens nykterhetsämne påstå att en hel del brottslag oregelbundenhet försiggått i anledning af röstningen och hålla nu på att skaffa lys i salen.

DOCKHOBORERNA, som alltid äro på vandring eller hålla på att planlägga någon flyttning, fundera nu på att slå sig ned i södra Kalifornien. Om denne plats ej skulle visa sig vara passande, har man planer på Mexico. Det är föga troligt att Saskatchewanens befolkning skulle söka hindra deras bortresa.

ELDSVÅDA I PRINCE ALBERT, Sask. Sägverksägare Wm. Cowan & Co's brådgårds-skjul, handelsstätt och affärskontor förstördes genom eldsvåda på julföret kl. 5 f.m. Elden var anlagd. Den upptäcktes i det stora skjuvet, som var fylldt med "shipal". Brandkåren gjorde ett godt arbete i att rädda magasin, de närliggande brådstaplarna och sägverket. Förlusten är omkring \$20,000, som költer byggd, \$4,000, virke \$12,000, varor i butik \$5,000, allt täckt genom försäkring.

William Cowan var icke tillstades, utan tillbringade han julen i sitt gamla hem Norfolk county, Ontario.

AMERIKANSK ARBETSLEDARE DOMD.

SAMUEL GOMPERS, President för American Federation of Labor.

Utslag i den beryktade gätte-ängens föräkt mot domstol, som anlagts af Buck Stove & Range Co. mot Samuel Gompers, John Mitchell och Frank Morrison, respektive president, vice-president och sekreterare för American Federation of Labor, afkunnades i onsdags af domare Wright i District of Columbia högsta domstol. Utslaget blef till arbetarledarnas nackdel. Mr Gompers dömdes till tolv månaders, Mr Mitchell till sex månaders fängelse. Den ursprungliga orsaken till processen var att bolagets varor bojkottades af arbetarförbundet, och att bolaget

FRÅN OTTAWA meddelas att vid konselns möte beslutats att till Manitobas regering öfverlemna 7,716 acres land, som förut blifvit förlorat åt Manitoba och North-western järnvägsbolag. Det mesta af detta land är beläget i T 39, R. 32.

TANTALLON, Sask. Mr M. Alm har rest till Winnipeg för att undergå läkarehandling. Han blef i måndags intagen å Allmänna hospitalen för att undergå operation. Mr Alm är svensk-linne och åtnjuter allmän aktning i vårt samhälle, där man hoppas på hans vederfående.

KAMSACK, Sask. Ett hjetemodigt död utfördes häromdagen å denna plats, då en Mr Perry råddade två barn från en förskräcklig död. Mr Winters boningshus hade fattat eld och stod i ljussan låga. Två barn hördes skrika inne då han med dödsföret hastade till deras räddning, och krypande på händer och fötter lyckades han få tag i och rädda först det ena barnet och sedan det andra.

TROD PÅ DEN. Pastor J. G. Litt, Sebringville, Ont., skriver: "Under det förlutna året har jag aflyttat omkring två dussin flaskor Kuriko till vänner och granar. Vi ha också använt den i vår familj i årat. Jag tror fullt och fast på medicinska goda egenskaper, annars skulle jag icke rekommendera den."

Dr. Peter's Kuriko åtnjuter ett anseende för sin verkan, hvilket endast få mediciner kunna berömma sig af. Den faller aldrig att göra godt. Den är gammal och mångpröfvad. Tusenden hafva inlyttat dess helsovrigande egenskaper. I olikhet mot andra mediciner kan den icke bekostas af apoteken, utan tillhandahållas allmänheten direkt genom lokalagenten, som tillsatts af fabrikanterna Dr. Peter Fahrney & Sons Co., 112-118 So. Hoys Ave., Chicago, Ill.

se, i det han framhöll, att det ut-färdade rättsförbudet var en kränkning af arbetarnas rättigheter och ett missbruk af domstolens rätt att utfärda dylika förbud. Gompers, Mitchell och Morrison blefvo därefter stämda för föräkt mot domstol och det är i detta mål som utslag nu efter flera månaders betänkande följt. Mot detta domstolsutslag protesterade nu fackföreningarna på det skarpeste och arrangerade massmöten för att uttrycka sitt ogillande öfver det i deras åsikt orättvisa utslaget.

MORRIS, Man. L. Swanson har öppnat en diversehandel å denna plats i dagarne. — Vår landsman Mr Carl Green, som förliden sommar med sin familj reste till Seattle, Wash., för att börja affär der, har nyigen återkommit hit. Han har återtagit sin förra syssla, d. v. s. som ångpumps förmän. Mr Greens familj är ännu kvar i Seattle, men det är troligt att de så fort som affären blifvit såld, komma tillbaka till Manitoba. Mr Green säger, att han ej ängsr sin resa, ty den har haft ett godt inflytande på hans helsostillstånd.

HVAR MINISTRARNA TILLBRINGADE JULEN. Kronans ministrar tillbringade julhelgen respektive å följande orter: sir Wilfrid Laurier, hon. Charles Murphy, sir Richard Cartwright, hon. A. B. Aylesworth, hon. L. P. Brodeur, hon. Rodolphe Lemieux, hon. Frank Oliver, hon. William Paterson och hon. William Templeman i Ottawa; hon. W. S. Fielding i Paris; hon. Sydney Fisher på oceanen; hon. William Pugsley i St. John, N. B.; hon. George P. Graham i Brockville och sir Frederick Borden i England.

IMMIGRATIONEN. Totalinvandringen till Canada för de 11 månader som slutade med 30 November 1908 var 115,784, jämfördt med 268,337 under motsvarande månader 1907, en minskning af 124,553, eller 46 procent. Invandringen via oceanhamnar för samma period var 89,183, jämfördt med 214,726 för motsvarande månader förra året, en minskning af 125,543 eller 59 procent. Invandringen från F. Staterna var 54,271, mot 53,611 i fjol, en ökning af 660. Under November anlände 7,035 invandrare till Canada, jämfördt med 14,265 motsvarande månad 1907, en minskning af 7,230, eller 51 proc. Af dem som invandrade under November kommo 3,002 genom oceanhamnar och 4,033 från Staterna.

LETHBRIDGE, Alta. Nytt val kommer att hållas för denna provinnsvalkrets den 19 Januari. Nominations sker den 8de. Donald McNeil i Taler är i n. den ende kandidaten.

"SEED FAIRS" komma att hållas i Manitoba å följande platser och tider: Virken 12 Jan.; Springfield 16 Jan.; Elkhorn 22 Jan.; Oak Lake 23 Jan.; Morden 25 Jan.; Deloraine 27 Jan.; Manitou 28 Jan.; Gladstone 2 Febr.; Strathclair 2 Febr.; Hamiota 3 Febr.; Plumus 3 Febr.; Oak River 3 Febr.; Reston 3 Febr.; Gilbert Plains 5 Febr.; Dauphin 6 Febr.; Sanford 6 Febr.; Meadow Lea 8 Febr.; Stonevall 9 Febr.

TEULON, Mag. I skohuset 7 mil nordväst om Teulon hålles nyårsvaka med början kl. 9, barnfest fräs lördagskvällen den 2 januari kl. 7, och måndagskvällen den 4 Jan. kl. 7. Syauktion föregående en ett kort tal. Missionär A. Nilsson väntas komma, därest ej sjukdom hindrar. Mycken sång och musik skall förekomma på samtliga dessa möten. Landsmän och landsmaninnor, barn och äldre, inbjudas till att komma och närvara så många som möjligt.

UTLANDET

En förskräcklig katastrof.

den mest förstörande som inträffat på flera hundra år, ägde i måndags rum i Italien. En jordbävning inträffade vid dagningen, då den sovande befolkningen i Messina och många andra städer väcktes af förskräckliga skakningar. Tusenden blefvo dödade af fallande byggnader, där de lågo utan att hafva hunnit springa upp. Andra blefvo dödade då de sprungit ut på gatorna. På grund af att stadens elektricitetsverk förstörts, blef staden sänkt i mörker, och detta gjorde ställningen än hemskare. Då det blef ljus tedde sig en fiasaus syn för de öfverlevande. Vägsvalet hade sopat bort skeppen ur hamnen och förstört hela den lägre stadsdelen. Jordskakningarna hade förstört resten. Detta var i Messina (en stad i folkmängd nägot motsvarande Winnipeg), men i ett trettiofem andra städer var förhållandet liknande. Det antages att en 70,000 invånare på Sicilien och en 30,000 i Kalabrien fått till-sätta lifvet. Förlusten af egendom kan ej ens tillnärmelsevis anslås.

Ställningen lär vara förskräcklig i de förstörda provinserna. Somliga anså förlusten af lit till omkring 200,000, men vi få hoppas att detta är öfverdrifvet. På somliga platser har landets geografiskt helt och hållet förändrats. Sundet vid Messina (mellan Sicilien och Italiens fastland) har igenflytt med klippor och jord så att det i n. ej kan genomseg-las.

Det är själlklart att landets regering gör allt den kan för de olyckliga landsdelarna. Äfven de italienska kolonierna i New York, Chicago och Montreal m. fl. platser samla gåfningar till sina lands-mans understöd.

PORTUGAL. Konung Manuel är, kan man säga, en länge i sitt eget slott. Han är nämligen så-noga vaktad, att han ej kan komma ut, ty man fruktar attentat mot honom.

DANMARK. Domkyrkan i Roskilde blef i onsdags förliden vecka besökt af inbrottstjuvar, som icke åktade för rof att plundra det grafvald, där stoffet af Danmarks konungar sedan flera hundra år tillbakå blifvit nedlagd. Då detta skrives, har man ej kommit till-peiskändarne på spåren.

RYSSLAND. Vid en batalj mellan polis och revolutionärer i Moskva, blef chefen för hemliga polisen, baron Cotto, skjuten och en öfverste Muraki sårad. Öfver-allt i Ryssland börja nihilisterna på nytt visa sig aktiva.

PERSIEN. Ett rykte gifver vid handen, att shahen varit utsatt för ett attentat i lördags, den 26de. Två med revolver beväpnade personer hade lyckats tränga sig in i slottet och aflyrade flera skott mot shahen, som dock undgick att träffas af desamma.

FRANKRIKE. Från Paris meddelas, att de katolska präster i Bonnyassan och Bardon, hvilka leda utgräfningsarna i departementet Correz, uppdragt hvad som anses vara det äldsta hittills funna människa-skelettet i världen. Man gissar att dess ålder är omkring 170,000 år (?). Hjärnskålen liknar mycket en apas. Fyndet har skänkts till det naturhistoriska museet i Paris.

FRANKRIKE är, såsom allt emellan konstaterats, det rikaste land i världen. Totalegendomen anslås till den fabulösa summan af \$4,500,000,000,000. Om denna summas storlek kan vår upplåtning lå en endast obetydlig idé. Denna stora egendom är jämnare fördelad än i något annat land under solen.

President Fallieres blef på själfva julföret utsatt för ett attentat af en rojalist. Denne sens-

J. D.

NYÅRSBESKINNINGAR.

Vid nyårstid stads brukligt var med nyårsönskan mycken. För egen del jag önska näst. Att bjuda några stycken.

Ja, önskar bonnen korn i nes, till ton för trogen mod, Samt god och tjannig vadeties, Att begra arets groda.

Jag önskar en önskar fisk i garn, Soldaten mod i barnen, Och mönstrat å vatten på sin gård, Och sinuena skal i afmen.

Att målar önskar jag en vägg, Att bästa oss med musik, Och att påförelse påförelse såggs, För när student han tvolat.

Lumpmanlieden jag önskar rus, Att dermed kunde kampa, Och tobakshandlaren en kardus, Och sotaren en pipa.

Jag önskar lösa, som lita best, De gårdar högt i lasset, Och jagar önskar jag en past, Som sätter till i bakst.

Prokurator önskar jag att få bli smitta frängt omni iudret, Än ej så frängt, att ej anka utan är en syl i vadret.

Jag önskar prästen krait och mod Att brister sonstatera, Och såccaren formaga god Att hylla och poiera.

Att hvar affärsman mängen pang Och akter som stiga, Och hvarje husbond dagtig dräng, Hvar matmor dugtig pigga.

Jag önskar lyckan en och hvar, Hvar broder var och like Och allt, som till och anda har I hela Sveriges rike.

Hvar mö jag fastman önska lär, Och en sådan lunnit. Han var Och en adjö, och Godt nytt år! Och tack för år som svunnet.

Gösta.

FÖRENTA STATERNA. GAMLE POSTMÄSTAREN ÅR DÖD. Den 16 da aled i sitt hem i Scandia, Minn., en i vida kretsar bekant landsman, i postmästaren Johan Magnus Jonasson. Han var född i Tolvs församling, Småland, den 9 Sept. 1823, ankom till Amerika år 1858, ingick i riketskap med Sofia Blom år 1871. Han var postmästare i Scandia, Minn., från år 1878 till och med år 1901. Han börjes närmast af en dotter och två söner.

MÅNGA POSTFÖRSÄNDEL-SER TILL EUROPA. Postmästare Morgan i New York City offentliggjorde i fredags å. d., att från den 2 till den 12 Dec. åsändts med sju postgångare till Europa 216,853 postanstvisningar å inalles \$5,313,740. Detta utgjorde en ökning öfver motsvarande dagar och månad i fjol af 39,595 postanstvisningar och \$103,356.57 i gåfningar. Af de under innevarande månad åsända postanstvisningar gingo \$30,364 till Sverige. Blott till två andra länder, nämligen Storbritannien och Italien, afgingo större belopp.

MODERNÄRINGEN. Enligt åkerbruksminister Wilsons årsberättelser uppgår värdet af årets farm-produkter i Förenta Staterna till den enorma summan af \$7,778,000,000, nästan lika mycket som allt det myntade guld, som cirkulerar i världen. Intet annat land kommer på långt när upp till ett sådant resultat af sitt åkerbruk. Ökningen från föregående år utgör \$200,000,000. Ensamt värdet af den majs, som skördats, är tillräckligt för att betala statskulden, bygga Panama-kanalen och därtill so örlagsfartyg, har man uträknat.